

Załącznik do Zarządzenia Nr 91 Rektora SGGW z dnia 25 października 2023 r. w sprawie wprowadzenia Katalogu alternatywnych rozwiązań i form wsparcia służących zapewnianiu dostępności w kształceniu studentom z niepełnosprawnościami Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie

**KATALOG ALTERNATYWNYCH ROZWIĄZAŃ I FORM WSPARCIA
SŁUŻĄCYCH ZAPEWNIANIU DOSTĘPNOŚCI W KSZTAŁCENIU STUDENTOM Z
NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI SZKOŁY GŁÓWNEJ GOSPODARSTWA
WIEJSKIEGO W WARSZAWIE**

(tekst jednolity)

§ 1 [Postanowienia ogólne]

1. W celu zapewniania warunków do pełnego udziału w kształceniu studentom z niepełnosprawnościami, niniejszym wprowadza się katalog alternatywnych rozwiązań i form wsparcia (dalej: Katalog) służących zapewnianiu dostępności w kształceniu studentom z niepełnosprawnościami, uwzględniający w szczególności ogólne zasady w zakresie poszanowania przyrodzonej i niezbywanej godności człowieka, swobody dokonywania wyborów, niedyskryminacji oraz równości szans, praw i obowiązków studentów Uczelni, wynikających z regulacji wewnętrznych SGGW oraz przepisów powszechnie obowiązujących w tym zakresie.
2. Stosowane w SGGW alternatywne rozwiązania i formy wsparcia mające na celu skuteczne zaadaptowanie procesu kształcenia do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami nie mogą naruszać standardu akademickiego, tzn. nie mogą prowadzić do zmniejszenia wymagań merytorycznych wobec studentów z niepełnosprawnościami.

§ 2 [Definicje]

Ilekców w Katalogu będzie mowa o:

- 1) **SGGW, Uczelnia** - należy przez to rozumieć Szkołę Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie;
- 2) **Regulaminu Studiów**- należy przez to rozumieć Regulamin Studiów Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.

§ 3 [Kategorie alternatywnych rozwiązań i form wsparcia służących zapewnianiu dostępności w kształceniu studentom z niepełnosprawnościami]

1. Stosowane w Uczelni alternatywne rozwiązania i formy wsparcia służące zapewnianiu dostępności w kształceniu studentom z niepełnosprawnościami obejmują:
 - a) alternatywne rozwiązania i formy wsparcia związane z realizacją praw i obowiązków wynikających z Regulaminu Studiów przez studentów z niepełnosprawnością;
 - b) pozostałe alternatywne rozwiązania i formy wsparcia wynikające z pozostałych regulacji wewnętrznych Uczelni i przepisów powszechnie obowiązujących;
2. Procedura objęcia wsparciem studenta z niepełnosprawnością w zakresie alternatywnych rozwiązań i form wsparcia, o których mowa w ust. 1 lit a), wynika bezpośrednio z Regulaminu Studiów i odpowiednio z regulaminów praktyk, regulaminu zaliczania zajęć z wychowania fizycznego oraz regulaminu zaliczania zajęć z języków obcych, przy uwzględnieniu zasad i warunków wynikających z Katalogu.
3. Procedura objęcia wsparciem studenta z niepełnosprawnością w zakresie alternatywnych rozwiązań i form wsparcia, o których mowa w ust. 1 lit b), wynika z pozostałych obowiązujących w Uczelni regulacji wewnętrznych w tym zakresie, przy uwzględnieniu zasad i warunków wynikających z Katalogu.

§ 4 [Alternatywne rozwiązania i formy związane z realizacją praw i obowiązków wynikających z Regulaminu Studiów]

1. Stosowane w Uczelni alternatywne rozwiązania i formy wsparcia związane z realizacją praw i obowiązków wynikające z Regulaminu Studiów przez studentów z niepełnosprawnością, o których mowa w § 3 ust. 1 lit. a) i ust. 2, obejmują:

- 1) w zakresie zapewniania pełnego udziału w zajęciach dydaktycznych, innych niż wskazanych w pkt 2, 3 i 4:
 - a) możliwość odbywania zajęć, w miarę możliwości lokalowych Uczelni, na parterze lub w budynku przystosowanym bez konieczności przemieszczania się – w przypadku studentów z niepełnosprawnością ruchową, wzroku, słuchu lub mowy;
 - b) możliwość odbywania zajęć w salach posiadających sprzęt wspomagający osoby z niepełnosprawnością w odbiorze i utrwalaniu przekazywanych treści. Przez sprzęt wspomagający odbiór i utrwalanie przekazywanych treści rozumie się specjalistyczne rozwiązania techniczne, sprzętowe lub programowe, dostosowane do indywidualnych potrzeb studenta z niepełnosprawnością np. pętle indukcyjne, komputery ze specjalistycznym oprogramowaniem, klawiatury alternatywne dla osób z niepełnosprawnością, rejestratory dźwięku i inne właściwe;
 - c) możliwość wyznaczenia stałego miejsca na sali w trakcie trwania zajęć dydaktycznych;
 - d) możliwość uczestnictwa w zajęciach dydaktycznych osoby asystującej studentowi z niepełnosprawnością, takiej jak: tłumacz języka migowego, asystent osobisty, asystent dydaktyczny lub tutor społeczny lub innej właściwej;
 - e) możliwość otrzymania dostępu do materiałów dydaktycznych, w tym również w miarę możliwości przed planowanymi zajęciami dydaktycznymi, dostosowanych do indywidualnych potrzeb studenta z niepełnosprawnością, w szczególności w alternatywnych formach zapisów (druk w alfabecie Braille'a, tyflografika), opracowanie notatek w wersji

- elektronicznej, w tym w postaci grafik, nagrania audio, prezentacje i konspekty zajęć w wersji elektronicznej i inne właściwe;
- f) możliwość rejestrowania treści dydaktycznych podczas zajęć przy zastosowaniu urządzeń rejestrujących dźwięk lub obraz, takich jak: komputer, dyktafon, itp.;
 - g) zwiększenie limitu nieobecności na zajęciach dydaktycznych na zasadach wskazanych w Regulaminie Studiów.
- 2) w zakresie zapewniania pełnego udziału w module związanym z realizacją praktyk zawodowych:
- a) możliwość odbywania praktyk zawodowych zorganizowanych przy zaangażowaniu właściwych jednostek merytorycznych Uczelni, w podmiocie gwarantującym odpowiednie warunki do ich realizacji, dostosowane do indywidualnych potrzeb studenta z niepełnosprawnością wynikających z jego niepełnosprawności, to jest:
 - możliwość odbywania praktyk zawodowych, w miarę możliwości lokalowych tego podmiotu na parterze lub w budynku przystosowanym do osób z niepełnosprawnością;
 - możliwość realizacji praktyk zawodowych w pomieszczeniach posiadających odpowiedni sprzęt wspomagający odbiór przekazywanych treści, np. takich jak: urządzenia techniczne, urządzenia udźwiękowiające, klawiatury alternatywne specjalistyczne dla osób z niepełnosprawnością;
 - możliwość dostępu do dostosowanych materiałów potrzebnych do realizacji praktyk zawodowych rozumiany jako przygotowanie materiałów w alternatywnych formach zapisów (w szczególności: druk w alfabecie Braille'a, nagranie audio, opracowanie notatek w wersji elektronicznej lub w postaci dokumentów graficznych, zapis elektroniczny);
 - b) możliwość ustalenia indywidualnego sposobu i trybu odbywania praktyk dostosowanego do indywidualnych potrzeb studenta z niepełnosprawnością wynikających z jego niepełnosprawności;
 - c) możliwość otrzymania dostępu do dostosowanych materiałów niezbędnych do realizacji praktyk zawodowych rozumiany jako przygotowanie materiałów w alternatywnych formach zapisów (w

szczegółności: druk w alfabecie Braille'a, nagranie audio, opracowanie notatek w wersji elektronicznej lub w postaci dokumentów graficznych, zapis elektroniczny).

- 3) w zakresie zapewniania pełnego udziału w lektoratach z języków obcych stosuje się odpowiednio alternatywne rozwiązania i formy wsparcia, o których mowa w pkt 1);
- 4) w zakresie zapewniania pełnego udziału w zajęciach z wychowania fizycznego stosuje się odpowiednio alternatywne rozwiązania i formy wsparcia, o których mowa w pkt 1) lit. a), e) oraz możliwość udziału w ramach zajęć z wychowania fizycznego w zajęciach dostosowanych do indywidualnych potrzeb studenta z niepełnosprawnością (w zajęciach rehabilitacyjnych lub innych alternatywnych zajęciach dedykowanych dla osób z niepełnosprawnościami, w tym w szczególności prowadzonych przez instruktorów posiadających odpowiednią wiedzę i doświadczenie w zakresie pracy z osobami z niepełnosprawnością) lub w zajęciach teoretycznych odbywających się w Studium Wychowania Fizycznego i Sportu SGGW;
- 5) w zakresie zapewniania dostępności procesu weryfikacji efektów uczenia się (udział w zaliczeniach i egzaminach):
 - a) możliwość uczestnictwa w zaliczeniu lub egzaminie osoby asystującej studentowi z niepełnosprawnością, takiej jak: tłumacz języka migowego, asystent osobisty, asystent dydaktyczny lub tutor społeczny lub innej właściwej, z zastrzeżeniem, że wyżej wskazane osoby nie mogą być merytorycznie lub zawodowo związane z modułem, z którego zaliczenie lub egzamin jest przeprowadzany;
 - b) możliwość zmiany formy zaliczenia lub egzaminu z pisemnej (w tym elektronicznej formie zapisu) na ustną lub odwrotnie;
 - c) możliwość przedłużenia czasu trwania danego zaliczenia lub egzaminu nie więcej jednak niż o 40% czasu trwania danego zaliczenia lub egzaminu;
 - d) możliwość indywidualnego ustalania terminu zaliczenia lub egzaminu;
 - e) możliwości korzystania z krótkich przerw podczas zaliczenia lub egzaminu;

- f) możliwości przygotowania pisemnego konspektu odpowiedzi w czasie zaliczenia lub egzaminu ustnego;
 - g) możliwości podziału zaliczenia lub egzaminu na części w przypadku zaliczeń i egzaminów z obszernego materiału;
 - h) możliwości otrzymywania treści pytań egzaminacyjnych w formie ustnej i pisemnej podczas zaliczenia lub egzaminu ustnego lub pisemnego;
 - i) możliwość doboru miejsca prowadzenia zaliczenia lub egzaminu;
 - j) możliwość zastosowania podczas zaliczenia lub egzaminu urządzeń technicznych lub rozwiązań technologicznych wspomagających studenta z niepełnosprawnością, takich jak komputer, oprogramowanie udźwiękowiające, urządzenie brajlowskie, klawiatura specjalistyczna dla osób z niepełnosprawnością;
 - k) możliwość dostępu do dostosowanych do potrzeb studentów z niepełnosprawnością materiałów zaliczeniowych potrzebnych do zaliczenia lub egzaminu rozumiany jako przygotowanie materiałów w alternatywnych formach zapisów (w szczególności: druk w alfabecie Braille'a, nagranie audio, opracowanie notatek w wersji elektronicznej lub w postaci dokumentów graficznych, zapis elektroniczny).
3. Celem optymalnego dostosowania wsparcia w formach, o którym mowa w ust.1, do indywidualnych potrzeb wnioskującego o jego udzielnie studenta z niepełnosprawnością, osoby i jednostki merytoryczne Uczelni odpowiedzialne za udzielanie takiego wsparcia studentom z niepełnosprawnościami, winny przyznawać wsparcie w tym zakresie za uprzednią konsultacją z jednostką organizacyjną Uczelni właściwej ds. wsparcia osób z niepełnosprawnościami lub osoby upoważnionej przez Rektora w tym zakresie.

§ 5 [Pozostałe alternatywne rozwiązania i formy wsparcia]

Stosowane w Uczelni pozostałe alternatywne rozwiązania i formy wsparcia wynikające z pozostałych regulacji wewnętrznych Uczelni i przepisów powszechnie

obowiązujących prowadzą do zniwelowania barier architektonicznych, cyfrowych i informacyjnokomunikacyjnych.